

สรุป

HALO VEST เป็นอุปกรณ์ภายนอกที่ใช้ในการช่วยตรึงกระดูกคอให้อยู่นิ่ง เพื่อลดโอกาสการเกิดพยาธิสภาพเพิ่มเติม และใช้ในการรักษาผู้ป่วยที่มีกระดูกหักหรือเคลื่อน การที่จะได้ผลการรักษาอย่างดีจำเป็นต้องมีหลักการดูแลรักษา และป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดตามมา จึงควรให้ความสำคัญถึงวิธีการดูแลรักษาผู้ป่วยที่ใส่ HALO VEST ดังที่กล่าวมาข้างต้น

สนับสนุนการพิมพ์โดย

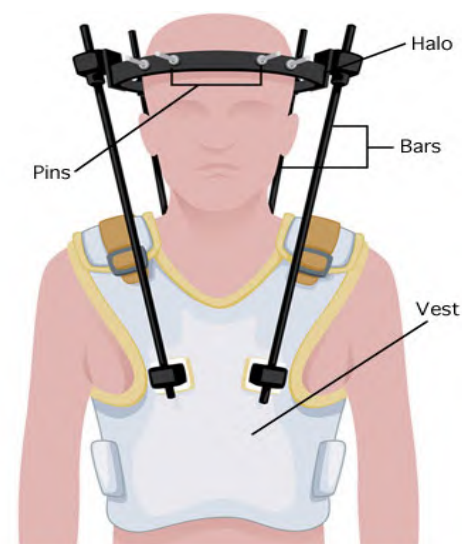
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

คู่มือการปฏิบัติตัว

สำหรับ

ผู้ป่วยใส่ ฮาโล เวส (Halo Vest)

โครงการสอนสุขศึกษาในหอผู้ป่วย

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

SIPI NS2003157

จัดทำโดย

นางสาวพวงทอง กล่อมใจเย็น พยาบาลผู้ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าหอผู้ป่วยบาดเจ็บกระดูกสันหลัง
งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์

ที่ปรึกษา

รศ.นพ.สุรินทร์ ธนพิพัฒนศิริ
สาขาวิชาศัลยศาสตร์ทางกระดูกสันหลัง
ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด

รศ. นพ.ชลเวช ชวศิริ
สาขาวิชาศัลยศาสตร์ทางกระดูกสันหลัง
ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด

พิมพ์ครั้งที่ 3

จำนวน 500 เล่ม

พ.ศ. 2557

รหัสหน่วยงาน NS 07110085762

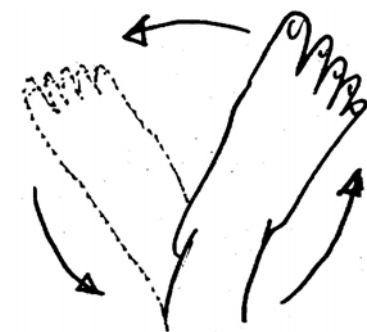
สงวนลิขสิทธิ์โดย พ.ร.บ.การพิมพ์ 2537

การบริหารข้อเท้าและเท้า

เพื่อให้กล้ามเนื้อข้อเท้ามี

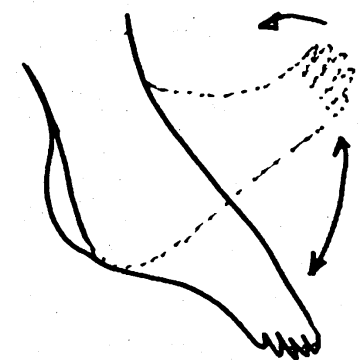
ความแข็งแรง

ท่าที่ 9 นั้งห้อยเท้าลง ให้
ปลายเท้าไม่สัมผัสพื้น หมุนข้อเท้า
เป็นวงช้าๆในทิศทางตามเข็มนาฬิกา และทวนเข็มนาฬิกาอย่าง
ละ 5 รอบ ในขณะที่บริหารข้อเท้า
พยายามควบคุมอย่าให้ขาแกว่ง
ตาม ทำการบริหารที่ละข้าง ดังรูป
ที่ 20

รูปที่ 20 ท่าบริหารเท้า

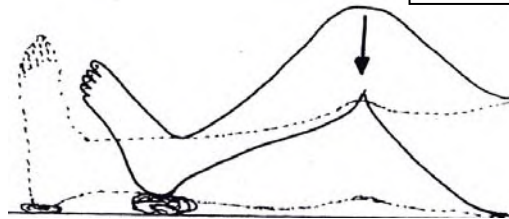
ท่าที่ 10 นั้งห้อยเท้าปลายเท้า
ไม่สัมผัสพื้น กระดกปลายเท้าขึ้นให้
เต็มที่ช้าๆ ค้างไว้ในท่านี้ นับ 1 ถึง
5 กระดกปลายเท้าลงให้เต็มที่ช้าๆ
ค้างเอาไว้ในท่านี้ นับ 1 ถึง 5
ทำซ้ำ 10 รอบ แล้วจึงบริหารเท้า
อีกข้างหนึ่ง ในทำนองเดียวกัน
ดังรูปที่ 21

รูปที่ 21 ท่าบริหารข้อเท้า

ท่าที่ 7 เหยียดขาขวาบนเตียง หาผ้าหรือหมอนใบเล็กๆ มา รองที่ส้นเท้า ดันเลื่อนส้นเท้าออกไปให้ไกลที่สุด ด้วยวิธีนี้ ข้อเข่าจะ ค่อยๆ เหยียดตรง เมื่อข้อเข่าเหยียดตรงแล้ว เกร็งกล้ามเนื้อต้นขา ด้านหน้าพยายามกดเข่าลง ให้เหยียดตรงให้มากที่สุดนับ 1 ถึง 5 ซ้ำๆ จากนั้นจึงคลายกล้ามเนื้อ แล้วเลื่อนส้นเท้ากลับให้ข้อเข่างอเหมือน ตอนเริ่มต้น ทำซ้ำ 10 ครั้ง จากนั้นสลับมาทำที่ขาซ้ายในท่านอง เดียวกัน ดังรูปที่ 18

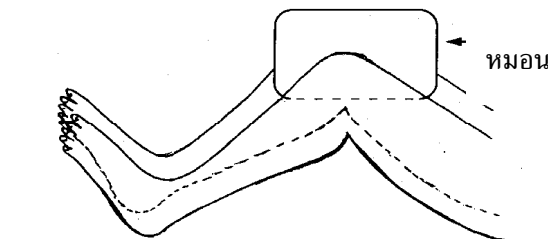
รูปที่ 18 ท่าบริหารขา

การบริหารกล้ามเนื้อข้อสะโพก

เพื่อให้กล้ามเนื้อข้อสะโพกแข็งแรง

ท่าที่ 8 นอนหงาย ชันเข่าทั้ง 2 ข้างขึ้น เอาหมอนใส่ระหว่างเข่าหนีบหมอนไว้ ให้กดเข่าเข้าหากันนับ 1 ถึง 5 ปล่อย ทำซ้ำ 10 ถึง 20 ครั้งดังรูปที่ 19

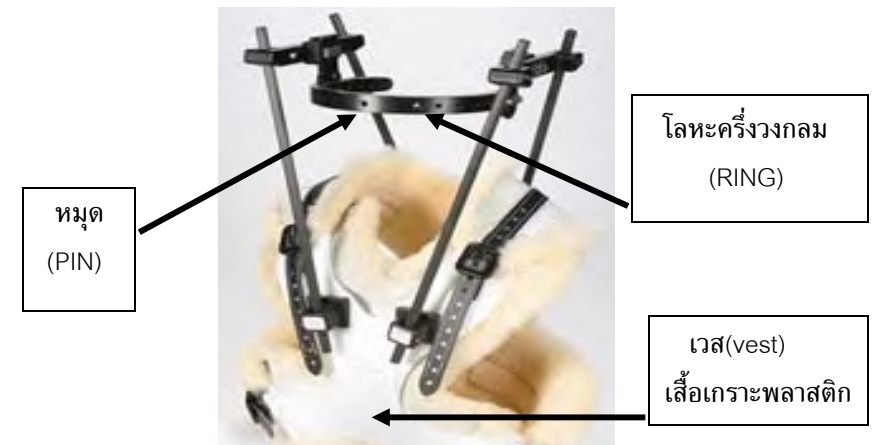
รูปที่ 19 ท่าบริหารกล้ามเนื้อข้อ

ฮาโล เวส (HALO VEST) คืออะไร ?

ฮาโล เวส คืออุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใส่ไว้ภายนอก เพื่อช่วยตรึงกระดูกสันหลังส่วนต้นคอที่ได้รับบาดเจ็บให้อยู่ในท่านิ่ง

ฮาโล เวส (HALO VEST) ใส่ไว้เพื่ออะไร ?

ฮาโล เวส ใส่ไว้เพื่อไม่ให้เกิดการเคลื่อนไหวของกระดูกต้นคอ เพื่อให้กระดูกต้นคอส่วนที่ได้รับบาดเจ็บอยู่นิ่ง หรือเคลื่อนไหวน้อยที่สุด ทำให้ลดโอกาสการเกิดบาดเจ็บเพิ่มมากขึ้น ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ส่วนประกอบต่างๆ ของฮาโล เวส (HALO)

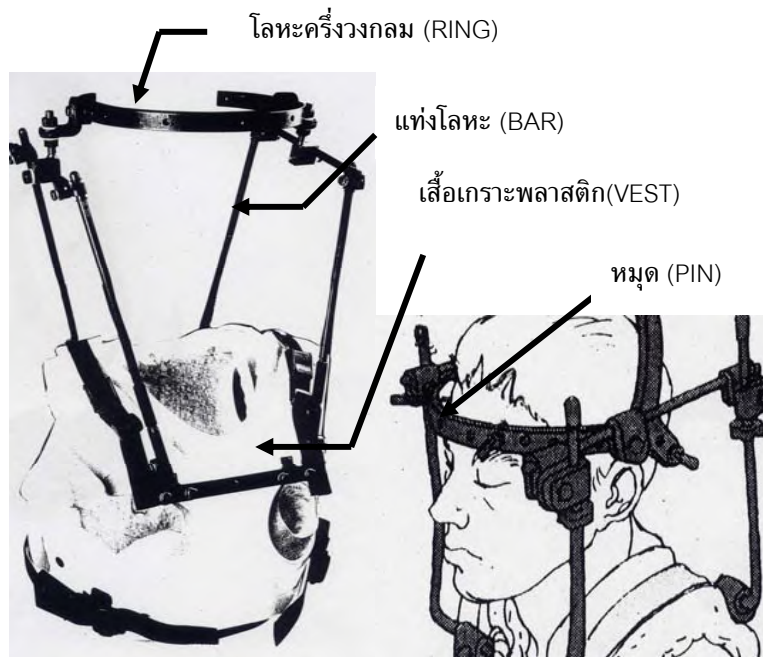
ภาวะความเจ็บป่วยใดที่ต้องใส่ ฮาโล เวส (HALO VEST) ?

ฮาโล เวส จะใส่ในผู้ป่วยที่กระดูกสันหลังส่วนต้นคอหักหรือเคลื่อน แพทย์จะพิจารณาใส่เพื่อการรักษา ซึ่งจะใส่ทั้งในระยะก่อนและหลังผ่าตัด

ฮาโล เวส (HALO VEST) ประกอบด้วยอะไรบ้าง ?

ฮาโล เวส (HALO VEST) ประกอบด้วย

โลหะครึ่งวงกลม (RING) ยึดติดด้วยหมุด (PIN) 4 ตัว ซึ่งหมุดทั้ง 4 ตัวเกาะยึดติดกับกระดูกกะโหลกศีรษะ และยึดติดกับแท่งโลหะ (BAR) 4 แท่งซึ่งแท่งโลหะทั้ง 4 แท่ง จะถูกยึดติดระหว่าง โลหะครึ่งวงกลมกับเสื้อเกราะพลาสติกที่เรียกว่า เวส (VEST) ดังรูปที่ 2 และ 3

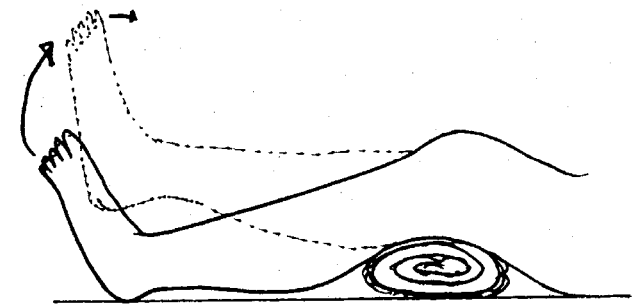

ส่วนประกอบต่างๆ ของฮาโล เวส (HALO VEST)

การบริหารขา

เพื่อให้กล้ามเนื้อต้นขาและข้อเท้ามีความแข็งแรง

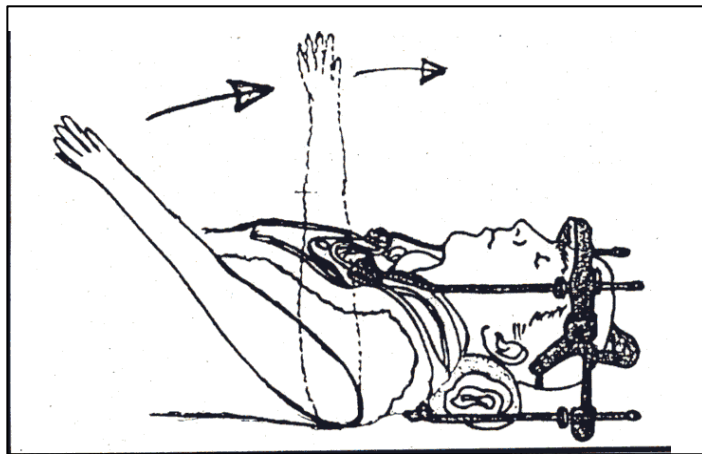
ท่าที่ 6 วางขาขวาบนเตียง ม้วนผ้าขนหนูมาวางรองที่ได้เข้าขา ให้ข้อเข่าประมาณ 30 องศา ยกปลายเท้าขึ้นให้เข้าเหยียดตรง ปลายเท้ากระดกชี้เข้าหาตัว เกร็งค้างให้ข้อเข่าอยู่ในท่าเหยียดโดยนับ 1 ถึง 5 ซ้ำๆ ทำซ้ำอย่างน้อย 10 ครั้ง แล้วจึงค่อยหย่อนเท้าลง จากนั้นสลับมาทำที่ขาซ้าย ในทำนองเดียวกัน ดังรูปที่ 17

รูปที่ 17 ท่าบริหารขา

การบริหารข้อไหล่

เพื่อให้ข้อไหล่เคลื่อนไหวได้คล่องตัวขึ้น ข้อไหล่ไม่ติด
ท่าที่ 5 นอนหงายบนเตียง ยกแขนข้างขวาขึ้นช้าๆ มา
ทางศีรษะจนกระทั่งรู้สึกตึงที่หัวไหล่ ค้างเอาไว้ที่ตำแหน่งนั้น นับ
1 ถึง 5 ช้าๆ จากนั้นจึงลดแขนลงกลับสู่จุดเริ่มต้น ทำซ้ำ 10 ครั้ง
สลับมาทำที่แขนซ้าย ในทำนองเดียวกัน ดังรูปที่ 16

รูปที่ 16 ทำบริหารข้อไหล่

การใส่ ฮาโล เวส (HALO VEST) มีประโยชน์อย่างไร ?

ประโยชน์ของการใส่ฮาโล เวส (HALO VEST)

- 1) ป้องกันไม่ให้กระดูกสันหลังส่วนต้นคอที่หักหรือเคลื่อนไปกดทับไขสันหลัง
- 2) เมื่อใส่แล้ว สามารถลุกนั่ง ยืน เดินได้ตามปกติ ดังรูปที่ 4,5
- 3) สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ

รูปที่ 4

รูปที่ 5

ระยะเวลาของการใส่ ฮาโล เวส (HALO VEST) นานเท่าไร?

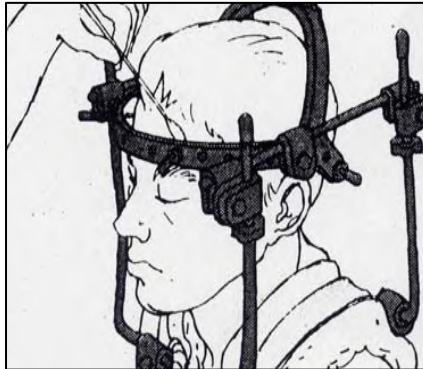
ฮาโล เวส จะใส่ไว้นานประมาณ 6 สัปดาห์ ถึง 3 เดือน แล้วแต่
ชนิดหรือการบาดเจ็บของโรคนั้นๆ

การดูแลรักษาความสะอาด ฮาโล เวส (HALO VEST)

การทำแผล

ใช้ไม้พันสำลีชุบน้ำยา
น้ำเกลือสะอาด (0.9%NSS)
เช็ดทำความสะอาดผิวหนัง
รอบ ๆ หมุดทั้ง 4 ตัว ทุกวัน
ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 การทำแผล

บริเวณที่ใส่ลีสเกราพลาสติก ถัดขึ้นหรือมีกลิ่นเหม็น ใช้
แอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ เช็ดทำความสะอาดได้

อาการและสิ่งผิดปกติอะไรบ้างที่ต้องมาพบแพทย์?

- 1) ผิวหนังบริเวณที่ใส่หมุด มีอาการอักเสบ ปวด บวม แดง ร้อน มี
น้ำเหลืองหรือมีน้ำหนองซึมออกมา
- 2) หมุดที่ยึดติดกับกะโหลกศีรษะหลวม
- 3) บริเวณรอยต่อแท่งโลหะที่ยึดติดกับศีรษะ หรือลำตัวหลวม
- 4) บริเวณที่ใส่ลีสเกราพลาสติกกดผิวหนัง มีแผลกดทับ
- 5) ลีสเกราพลาสติกแน่น หรือหลวมมาก

การบริหารมือ (ต่อ)

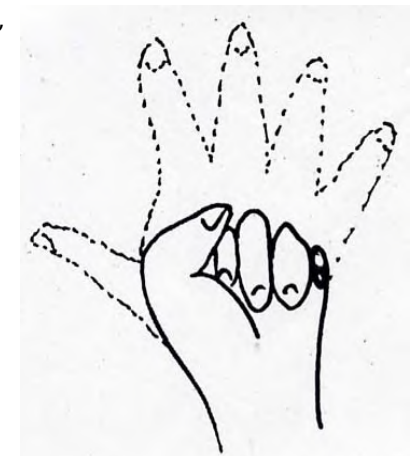

รูปที่ 14 ทำบริหารนิ้วมือ

ทำที่ 3 ยกมือขวาขึ้นให้ เอา
ปลายนิ้วที่ละนิ้วมาแตะที่ปลาย
นิ้วหัวแม่มือ ทำให้เป็นรูปวงกลม
โดยเริ่มจากนิ้วชี้ ถัดไปก็เป็น
นิ้วนาง นิ้วกลาง และ นิ้วก้อย
ตามลำดับ ทำซ้ำ 10 ครั้ง จากนั้นจึง
เปลี่ยนมาบริหารมือซ้ายในทำนอง

เดียวกัน ดังรูป ที่ 14

ทำที่ 4 ยกมือขวาขึ้น กำมือให้
ปลายนิ้วสัมผัสฝ่ามือ โดยเริ่มงอที่
ข้อต้นใกล้ฝ่ามือก่อนแล้วจึงงอที่ข้อ
ปลาย ทำซ้ำ ๆ ในที่สุดปลายนิ้วทุก
นิ้ว (ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ) จะอยู่ใน
อุ้งมือ ทำซ้ำ 10 ครั้ง จากนั้นจึง
เปลี่ยนมาบริหารมือซ้ายในทำนอง
เดียวกัน ดังรูปที่ 15

รูปที่ 15 ทำบริหารนิ้วมือ

การบริหารร่างกาย

การบริหารกล้ามเนื้อ และข้อต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มกำลัง กล้ามเนื้อและข้อให้แข็งแรง

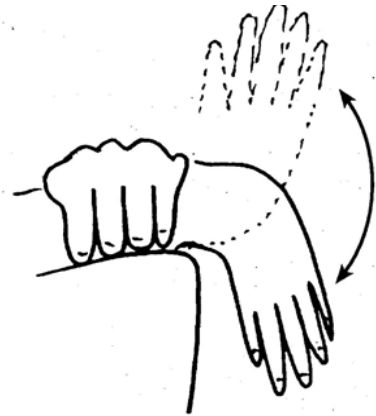
การบริหารมือ

เพื่อให้ข้อมือและนิ้วมือเคลื่อนไหว ได้คล่องตัวยิ่งขึ้น

ท่าที่ 1 คว่ำฝ่ามือลงบนโต๊ะ และใช้มือ ซ้ายจับยึดที่เหนือข้อมือขวา เพื่อให้ แขนอยู่นิ่งๆ ไม่ขยับเวลาบริหารข้อมือ เคลื่อนฝ่ามือและนิ้วมือไปมา ไป ทางขวาสุดและซ้ายสุดซ้ำๆ เหมือน เวลาถูเช็ดพื้น ทำซ้ำ 10 ครั้ง จากนั้นจึง เปลี่ยนมาบริหารมือซ้ายในทำนอง เดียวกัน ดังรูปที่ 12

รูปที่ 12 ท่าบริหารมือ

รูปที่ 13 ท่าบริหารข้อมือ

ท่าที่ 2 นั่งบนเก้าอี้ตามสบาย วาง ฝ่ามือคว่ำลงที่เท้าแขน ให้มือพ้น ขอบออกมา หรือวางที่มุมโต๊ะให้ ข้อมืออยู่ที่ขอบพอดี กระดกข้อมือ ขึ้นให้เต็มที่ และลงเต็มที่ซ้ำๆ ทำซ้ำข้างละ 10 ครั้ง ดังรูปที่ 13

ข้อควรระวัง

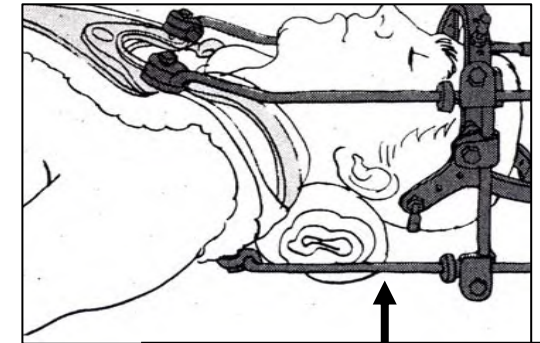
- 1) ห้ามดึงแท่งโลหะ เมื่อต้องการพยุงผู้ป่วยลุกขึ้นนั่ง ให้ใช้มือ พยุงใต้แท่งโลหะด้านล่างและไหล่ พยุงตัวขึ้นนั่ง การใช้มือดึงแท่ง โลหะอาจจะทำให้แท่งโลหะหักหรือน็อตที่ใส่ไว้เลื่อนหลวมได้
- 2) ห้ามไขหมุดทั้ง 4 ตัว ที่ยึดติดกับกะโหลกศีรษะ ถ้าหมุด หลวม ให้รีบมาพบแพทย์ทันที
- 3) ควรดูแลนอตทุกตัวระหว่างแท่งโลหะกับเครื่องวงกลมที่ ศีรษะ และเสื่อเกาะพลาสติกให้อยู่ติดแน่นตลอดเวลา

การปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วยใส่ฮาโล เวส (Halo vest)

การนอน

รูปที่ 7

ท่านอนหงาย

หมอนเล็ก ๆ หรือผ้าขนหนูพับ

ท่านอนหงาย

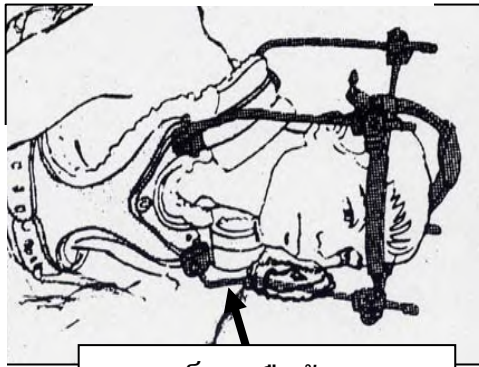
ท่านอนที่สบายที่สุดคือท่านอนหงายราบไปกับที่นอนมีหมอน เล็ก ๆ หรือผ้าขนหนูพับสอดไว้ตรงใต้ต้นคอด้วย ดังรูปที่ 7

การนอน

ท่านอนตะแคง

ท่านอนตะแคงควรมีหมอนเล็กๆ หรือผ้าขนหนูพับสอดไว้ตรงใต้ต้นคอด้วย ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 ท่านอนตะแคง

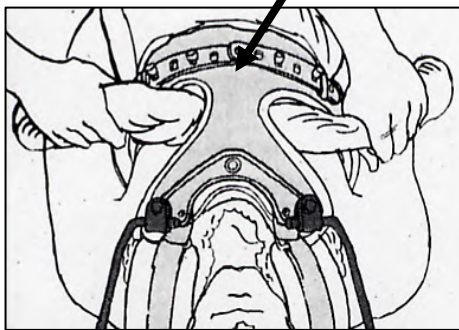

หมอนเล็กๆ หรือผ้าขนหนู

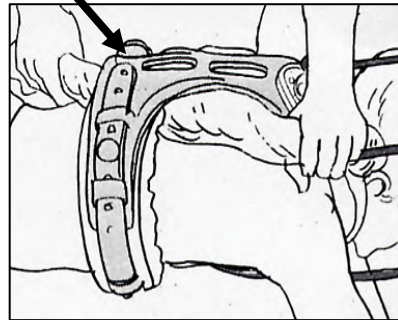
การทำความสะอาดร่างกาย

เสื้อเกราะพลาสติก (vest) ใช้ผ้าสะอาดหรือฟองน้ำชุบน้ำเช็ดบริเวณส่วนบน และส่วนที่อยู่ภายใต้เสื้อเกราะพลาสติก ควรทำความสะอาดทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ดังรูปที่ 9 และ 10

เสื้อเกราะพลาสติก (vest)

รูปที่ 9

รูปที่ 10

การทำความสะอาดผม

ผู้ป่วยที่ผมยาวแนะนำให้ตัดผมให้สั้นที่สุดหรือโกนผม เพื่อการรักษาความสะอาดของหนังศีรษะ ลดการติดเชื้อบริเวณหนังศีรษะ และบริเวณหูทั้ง 4 ตัว เนื่องจากต้องใส่ ฮาโล เวส เป็นระยะเวลานานประมาณ 2-3 เดือน การทำความสะอาดและหนังศีรษะทำได้ค่อนข้างลำบาก

ถ้ามีผมขึ้นยาวบริเวณหนังศีรษะรอบๆ หูทั้ง 4 ตัว ให้ใช้กรรไกรเล็กๆ ค่อยๆ ตัดผมให้สั้น และใช้ไม้พันสำลีชุบแอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ เช็ดทำความสะอาด ไม่ให้มีเศษผมติดอยู่รอบๆ หูทั้ง 4 ตัว

เสื้อผ้าและการแต่งตัว

ควรใส่เสื้อผ้าเรียบง่าย หลวมๆ ใส่สบาย เช่น เสื้อผ้าหน้าติดกระดุม ดังรูปที่ 11

การรับประทานอาหาร

รับประทานอาหารได้ทุกชนิด ให้ครบทั้ง 5 หมู่ และควรเน้นอาหารที่เป็นประโยชน์กับกระดูกเช่นเนื้อสัตว์ อาหารที่มีแคลเซียมและวิตามินสูง เช่น นม ไข่ ผักและผลไม้ต่างๆ

รูปที่ 11